

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-oogrsko dežele za vse leta 25 K., za pol leta 15 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 26 K., za pol leta 12 K., za četr leta 8 K., za en mesec 2 K. Kdo hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poštnina. — Na naročbe brez fikatobne vročitljive naročnine se ne osira. Za oznanila se plačuje od petrostopne peti-vrste po 12 h., če se izdani tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rekopi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnemu telefon št. 85.

Koroški Slovenci so spre-govorili!

Na cinična izvajanja dr. Šusteršiča v „Slovencu“, v katerih z drznim čelom zatrjuje, da je vladna volilna reforma boljša, kakor bi si jo vobče mogli želite Slovenci, in v katerih se naravnost norčuje iz zahteve koroških Slovencev, da se jim zagotovita vsaj dva sigurna mandata, z ironično pripombo, da je njemu vseeno, ako Korošci magari zahtevajo tudi štiri mandate — je dal včerašnji zaupnik shod koroških Slovencev v Celovcu primeren odgovor, odgovor tako jasen in energetičen, da bo glasno zvenel po ušeh dr. Šusteršiču in njegovi bandi, ki so za lečo strankarskih koristimirne duše prodali tužni naš Gorenjan, dejelo naše ljubavi in naših bolečin, zakatero bije v gorki ljubavi srce vsakega poštenega rodu ljuba.

Shoda „Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, ki se je sklical včeraj v Celovcu v namen, da izrečajo zaupniki slovenskega naroda na Koroškem svoje mnenje v zadevi smrtnega udarca, ki ga hoče zadati „vezzveliče valna“ volilna reforma koroškim Slovencem, se je udeležilo 120 zaupnih mož, cvet slovenskega naroda na Koroškem, med njimi 28 duhovnikov.

Po izbornem, vseskozi stvarnem poročilu društvenega predsednika dr. Brejca in naravnost fulminantnem, v srce žgočem govoru monsignora Podgorca so se sprejeli na predlog Podgorčev teles resolucije:

I

Shod zaupnikov z globokim obžalovanjem in trpkim

ogorčenjem konstatuje, da se je v odseku za volilno reformo sprejel načrt, ki glede Koroške pomenja popolno zmago najgorjega nemško-nacionalnega šovinizma in je tako s stališča slovensko narodne, kakor tudi s stališča katoliške in socijalne politike absolutno in brezpogojno nesprejemljiv;

II.

Izreka zahvalo za njegov osebni (!) trud v zadevi volilne reforme referentu za Koroško, dvornemu svetniku dr. Ploju ter obžaluje, da je v tej kritični zadevi manjkal sporazumno enotnega in odločnega postopanja slovanskih poslancev. Slovenski državnozborski delegaciji, ki je z svoje zastopanje v zadevi vol. reforme vsemu slovenskemu narodu, ne, pa samo svojim volilcem odgovorna, izraža nezaupnicoter zahteva od nje, da z najradikalnejšimi sredstvi, even-tualno z obstrukcijo v odseku za volilno reformo in v zbornici izvaja popravilo razdeljenja volilnih okrajev na Koroškem v tem smislu, da se koroškim Slovencem zagotovita vsaj dva mandata;

III.

prosi vso slovensko javnost, naj na shodih in v časopisu z vso dolžno odločnostjo podpira naše zahteve, ki niso samo lokalno koroškega pomena, temveč v interesu celega naroda!

IV.

je mnenje, da koroškim Slovencem v sedanjih razmerah ne kaže se udeležiti tretjega slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani in sklene: da se prekliče že napovedana udeležba.

Tuji vitez je vstrepetal jeze.

„Zdaj vidim, da vam je moj odposlanec izdal vse moje tajnosti, tudi največje. To je vzrok, da se ta lopov zdaj ne upa sem. Čujte Aron, vi veste preveč o meni in kar veste, ste mi povedali na tako neprevidni način, da je očitno, da imate pri tej neprevidnosti svoje posebne namene. Povejte mi odkritosrčno: Ali me je mož, ki je bil davki kot moj odposlanec pri vas, izdal?“

Zid se je poroglivo nasmejal.

„Izdal? Kaj se pravi to? Ali hočete s tem reči, da mi je več povidal, kakor ste mu vi povedati narociški?“

„Da.“

„Potem vas ni izdal. Prišel je k meni in mi rekel, naj ga poslušam. Govoril je na tisti brezobrazen način, ki se ga nadarjeni služabniki naučevi pri svojih brezobrazenih gospodarjih in na kateri način tako radi občujejo z drugimi ljudmi. Povedal mi je na ta brezobrazen način, da sta bila plemenita gospoda Adam Kolovški in njegov priatelj Bosio včeraj prav gospodsko pijana. Prišla sta se bila v Ljubljano kratkočasit. Postrežljiv

„Naša“ Savinska dolina.

Izpod Savinskih planin, 24. julija.

Krasna je Savinska dolina, ta raj mile domovine slovenske! V ozadju v nebo strleč gorovje, polno divnih naravnih krasov: v planinskem svetu daleč znana Solčava, „štajerska Švica“, izpod katere izvira bistra, srebrnopeneča, plovna Savina, ki namaka rodovitno, kako obljudeno ter dokaj imovito dolino, sedaj še „naša“ Savinska ...

Nedavno tega je prinesla celjska „Domovina“ dopis z naslovom „Čuvajte Savinsko dolino“. V tem dopisu se pravi: „Savinska dolina se mora in more danes še imenovati enotno slovenska. Nemščina ne pride še prav v poštev. Toda čudno bi bilo, ko bi se Nemci spričo svoje ekspanzivnosti ne bili še lotili ravno naše lepe doline. Predvsem je tu opozarjati na nemški obrt. V več krajih, zlasti na Polzeli in v Št. Pavlu so nemške tovarne, ki postajajo vedno bolj postajanke germanizacije. Ozrimo se samo na razmerno veliko število Vračkovih glasov pri zadnjih volitvah. Vlačijo se tuji delavci v naše kraje, plačuje se jih boljše od naših; na domače delavce pa se vpliva z vso silo, izkorističa se gospodarska premič, snujejo se pa tudi organizacije, ki na videz niso sumljive — n. pr. nemške požarni brambe, ki pa vendar izpodkopavajo narodno zavednost. Vrhu tega se širi vsled priseljencev še splošna demoralizacija med ljudstvom. Značajnost gine, odpadništvo narašča. Prvi simptomi: zahteve po nemških šolah.“

Da, da, tako je! — Naši ljudje ne znajo investovati plodonosno svojega denarja. Industrija, kar je je, je izvečine v tujih rokah. Pripominjam, da je bilo pred leti še industrijsko podjetje v Žalcu v — slovenskih rokah. A ko je duša temu — dobro znani slovenski inženir — zahteval nekaj več plače, češ, sicer sprejme drugod ugodnejšo službo, ki se mu je ravno ponujala; tačas ga niso držali,

ne, — pustili so moža oditi za boljšim kruhom! In kakšna je bila posledica temu? Podjetje je jelo hirati, ker ni imelo več trdnih tāl ter je prišlo v last našim najhujšim nasprotnikom. — Ker smo baš pri Žalcu, poglejmo si, kako pa je ondi s hmeljarstvom? Ni-li vsa kupčija s hmeljem v njega emporiju osredotočena v rokah par plutokratov? Ne da bi le-ti delali na to, da se hmeljarstvo emancipira židovskega vpliva, potujejo na svojo roko tu v inozemska središča hmeljske kupčije — poizveduoč v svojo korist cene produktom — doma pa pomagajo Židom rojake ožemati, da le še poleg zaslujijo mastne tanti-jeme ... Na ta način seveda ne ohramimo „naše“ doline; tako jo naravnost tiramo tujstvu v žrelo!

Drug zgled! — Če bi imela Švica, Tirolska, Koroška, Bavarska in druge gledje prometa s tuji proslule dežele tolikanj planinsko-divnih partij, kakor jih ima osobito gorenja Savinska dolina: kaj bi se tu ne ukrenilo vse v udobnost in konfort tujev! Koliko stotisoč kron na leto bi donašali tuji lahko — vsaj v sezonski dobi — „naši“ dolini! A tako?! ... Vse, kar se stori v turistiškem oziru, hvalevredno opravlja savinska podružnica „Slovenskega planinskega društva“. A ta zmora pri pičilih svojih virih v očigled današnjim zahtevam le malo. Kaj pa naši kapitalistični krogli? Ti se ne zganejo! Že leta govorje o zgradbi hotela „Rinka“ v Logarski dolini, v trijski pokrajini, ki bi ji iskali zmanjševanje sovražnice v planinskem svetu ... Pač eksiste neka akcijska družba po imenu „Rinka“, a hotel se zida le na — papirju. Difficile est, satyram non scribere!

Dalje pravi „Domovina“ v omenjenem dopisu: „Bodočnost naša so naše šole. V naši dolini imamo — reči moramo — lepo razvito šolstvo. Toda marsikaj nam ne ugaja. Želimo, da bi naše šole povsodi razsirjale svoj blagodejni vpliv tudi izven svojih prostorov, kakor se to v mnogih krajih že godi. Želimo tudi, da bi se gojilo v naših šolah trohico manj hura-patriotizma in več slovenskega domo-

ljubja. Ob tej priliki pa moramo ometi, da se ravno pri nas mnogo spletarki proti šoli — od izvestne slovenske strani. Komu v korist? — Moj Bog! Vsa Savinska dolina nima mimo navadnih ljudskih šol niti ene meščanske, kamo-li kako kmetijsko ali gozdarsko šolo! Pri tem nam pride zopet na misel dični — Žalec. Nedavno se je tu blagoslovila nova cerkev, veličasten božji hram. Prav! A kakšna je tam šola?! Ni-li to sramota za kraj, ki je danes prvo trgovščev v „naši“ dolini? Leta in leta se že pričajo žalski magnatje radi stavbiča bodočih šoli, rekurirajo zoper tozadevne odredbe šolskih oblastev itd., nujno potrebne zgradbe šolskega poslopja se pa ne lotijo! Dočim so se glede nove cekve kmalu zedinili, ladi bi bila starca še nekaj časa lahko služila svojemu namenu, pa zapostavlja in zavlačujejo tako eminentno kulturno potrebo, kot je zgradba novega šolskega poslopja!! A vkljub temu so Žalčani pred parleti zahtevali meščansko šolo, za prepotrebno ljudsko šolo pa niso storili najnujnejšega; tako da se jim je odcepila všolana bližnja imovita vas Gotovlje, si postavila krasno šolsko zgradbo in tako zmanjšala žalsko šolo glede števila učencev na tak način, da je bila velika nevarnost tudi, da se restringira število razredov žalske šole „sploh...“ Kjer pa poklicani činitelji za razvoj ljudske šole tako postopajo: tam pač ne morejo pričakovati zaslonbe nazvgor, kaj šele, da bi se jim dala višje organizovana šola! Mična kulturna sličica, kaj ne?

Pa preidimo zopet k „Domovini“! List nadaljuje: „Pa ne samo šole: treba nam je pouka v najširšem zmislu: predavanj, knjižnic in predvsem tudi političnih shodov ... — Naj se nas razume prav. Dobro vemo, da voditelji ne morejo storiti vsega. Vendar je neobhodno potrebno, da izhaja iniciativa iz središča, da se organizira sistematično delo, da ostanejo voditelji, zlasti naši narodni zastopniki, v stiki z ljudstvom.“ — Tem vrsticam nimamo pristaviti drugega,

kockami, ki sta jih prinesla iz svete dežele. Kocke so iz slonove kosti, a na eni strani je v njih nekaj svinca. Tudi namena, iz katerega sta speljala Adama in Andreja v slabo družbo in v igro mi ni izdal.“

„Slepar,“ je zakričal Marko plem. Pilin in v tistem hipu zgrabil Žida za vrat. „Kar ti je moj hlapec povedal, je vse izmišljeno; mož je bil pisan. Gorje njemu, da je govoril; gorje tebi, da si poslušal.“

Žida Arona je držal tuji vitez tako trdno za grlo, da je komaj sopol. Grgraje je stokal:

„Milostivi — gospod — izpustite me — jaz — sem — Luka.“

Pri teh besedah je Žid strgal z obraza masko in brado in Marko pl. Pilin je na svoje začudenje spoznal Luka.

„Luka — kaj si res!“

„Da, milostivi moj gospodar vitez Krištof Zlatopoljec; nekoliko me je še, a skoro bi me ne bilo nič več, zakaj manjkalo je prav malo, da me niste zadavili.“

„Čudno, da te nisem spoznal vsaj po glasu,“ je menil Krištof. „Kako si svoj glas spremenil?“ (Dalej prih.)

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

„Molči, oderuh — sicer pridejo v nevarnost tvoje čeljusti“, je zakričal tuji vitez in je dvignil pest proti Židu. „Jaz imam samo eno ime: zovem se Marko plem. Pilin.“

Žid se je vsezel za mizo, položil svojo roko človeškemu okostju okrog vratu in rekel nekako melanholično: „Meni je naposlед vseeno, kako se zovete in če hočete, da vas kličem za Marka pl. Pilina, vam tudi to prijaznost rad izkažem. Žal pa mi je za vas, resnično žal. Kaj hočete ves svoj denar in svoj čas potratiti zato, da se maščujete za dejanja, ki se ne dajo več popraviti? Bodite pametni. Kdo pa vam jamči, da boste sploh kaj dosegli z osvetlo, za katero se toliko pehate. Pomislite: osvetnik, ki ne doseže svojega namena, je še nekoliko smešnejši, kakor snubec, ki ga pošlje izvoljenka njegova s končno domu.“

človek jima je za denar preskrbel nekaj lahkoživil žensk, s katerima sta popivala več ur. Ko sta pa bila pijana, sta prišla dva duhovnika, dva izvrstna častivredna duhovnika, ki imata še veliko prihodnost, ker sta oba prijatelja dobrega vina, lepih žensk in veselih iger. Zabava se je nadaljevala in pokazalo se je, da sta bila duhovna gospoda v pisanjevanju in v ljubezni vsaj takaj junaka, kakor Adam Kolovški in Andrej Bosio. Nasledi so začeli kockati in tudi v igri sta duhovna gospoda pokazala, da daleč prekašata svoja nasprotnika. Odvzela sta jima vse, kar sta imela, vse do zadnjega groša. Adam in Andrej sta jima zastavila svoja meča in svoje ostroge, svoja konja in svoja šljema in tudi ta denar izgubila v igri do zadnjega vinarja. Morala bi iti po domov, osramočena za vse življene. Nikdar več bi se ne smela prikazati v plemenitaški družbi, nikdar več bi ne smela nositi orožja in ostrog. Tuja duhovnika sta bila pripravljena jima povrniti meča in ostroge, šljema in konja, če jima plačata trikrat toliko, kolikor so te stvari vredne, a takoj, češ, da morata ne-

mudoma nadaljevati svojo pot. Obupana sta begala Adam in njegov prijatelj več ur po mestu in vpraševala ter poizvedovala, kje bi mogla dobiti denar na posodo. Končno sta naletela na prijaznega zgovernega človeka, ki jima je rekel, naj se oglasi pri meni. Tvoj odposlanec meje pravočasno obvestil o njiju obisku. Zatrdil sem mu pri vseh prorokih izraelskih, da nimam nič denarja, a on mi je na brezobrazen način rekel, da ga ni treba, češ, da mi preskrbi on denar, ki ga naj posodim Adamu in Andreju in da dobim povrh še prav bogato nagrado, če dobro izpeljem svojo nalogo. To mi je povedal tvoj odposlanec, ki je ob enem vaš norec, vaš hlapec in vaš prijatelj; ni-li to zvest in molčeč, udan in zanesljiv človek?“

„Ali res ni ničesar drugega povest,“ je zopet rekel Žid.

„Ničesar,“ je odgovoril Žid. „Niti z besedico mi ni izdal, da sta bila tudi ona tista tuja duhovnika, ki sta odvzela v igri Adamu in Andreju imetje in čast, tudi mi ni z besedico omenil, da sta igrala s ponarejenimi

„Luka — kaj si res!“

nego: Hic Rhodus, hic salta! Uvažuje te besede vi, narodni prvaki, ter de lajte tudi po njih! Sicer ne bo več dolgo Savinska dolina „naša“!

Proti koncu toži „Domovina“ takole: „Omenjam le še dejstvo, da kakor povsod, tudi posebno pri nas naši uradi pospešujejo germanizacijo. Oglejmo se na železniške napise, na poštne pečate. Oglejmo se na sodnijske, davorarske urade. Če je v kraju deset Nemcov, se ga smatra za nemško posest.“

Vse povsod je torej treba pouka, ozbiljnega vzgojevanja našega ljudstva k samoza vesti!

Že samo dejstvo, da ima takozvana savinska železnica „Celje-Velenje“, ki sedaj ni več dejelna, ampak del državno-železniške proge „Celje-Zeltweg“, še vedno le nemške napise, govori glasno dovelj, da proslula zavednost Savinčanov ni drugega, nego puhla — fraza. Vzemite si za zgled goriške Slovence, s kako energijo so se zavzeli za slovenske napise na novi železnicu, — Skrajni čas je, da se tudi v tem pogledu stori potrebo — vnanosti v javnosti mnogo učinkujejo! — ter da se tako svetu pokaže, da je lepa Savinska dolina res — „naša“.

In tako za danes končam svoje refleksije o označenem dopisu celjske „Domovine“.

Planinec.

Baron Beckova morska kača.

Dunaj, 26. julija. Kadar nastane poletna suša v politiki, pojavi se redno obenem z morsko kačo tudi kaka fulminantna naredba iz ministrstva, kakor da bi gospodje hoteli svetu pokazati, da tudi v počitnicah niso zadremali, temuč slej kot prej strogo pozijo na svoje podrejeno uradništvo. Letošnjo tako naredbo je ravnokar izdal ministrski predsednik baron Beck, in sicer na svoje resortne ministre. Nič novega ni, kar jim v naredbi naroča. Stare so napake v avstrijski upravi, ki jih hoče odpraviti, a ostale bodo vkljub temu nesprenjemene, da bodo še njegovi nasledniki imeli priliko v vročih počitnicah izdajati slične naredbe. Zelo hvalevredno bi bilo, ako bi se odpravile v upravi vse pomankljivosti, ki jih bič baron Beck v svoji naredbi. V prvi vrsti se tiče naredba političnih instanc prve vrste, ki prepočasi, ali pa sploh nič ne rešuje vlog strank. Javnim organom se naroča prijazno in dobrohotno postopanje napram strankam brez ozira na narodnost, vero in druge osebne lastnosti strank. Pri uradovanju naj bi uradnik našel jedro, vse zunanjosti pa skrajšal ali opustil, ne pa da se vse rešuje po običajnih navadah in udomačenih formularjih. V sedanjih politično razburkanih časih naj bi se uradniki strogo zdrževali agitatoričnega ali demonstrativnega nastopanja, temuč morajo povsod varovati državno avtoritet. — Samo lepi in koristni nauki, toda nemško-nacionálni ministri Derschatta, Prade itd. bodo že skrbeli, da se vsaj nemškim uradnikom ne bo treba po njih ravnavati. Pri slovanskih uradnikih se bo seveda strogo zahtevalo politično mrvilo.

Iz Srbije.

Belgrad, 26. julija. Ministrski predsednik Pašić uživa posebno milost pri kralju. Pašić je pri sestavi ministrstva kralju obljubil, da njegova vlada zgradi za kralja novo palačo, in da dobi kraljev brat, princ Arzen, letne apanaže 150.000 dinarjev ter postane poveljni konjenice. Gradnja kraljeve palače je že razpisana. Palača bo veljala 4½ milijonov dinarjev, ki se vzamejo iz novega posojila. — Vojni minister je kaznoval štiri polkovnike, ker so izdali gradivo o delovanju komisije, ki prekuša nove topove.

Dogodki v Macedoniji.

Solun, 26. julija. V Žihni je napadla bolgarska četa grške prebivalce, ubila vaškega pogravarja in dva druga Grka. — V Porzičanu so metali Bolgari bombe ter začigali štiri hiši. Nato so Bolgari napadli vojaško stražo ter ranili dva vojaka.

Šele ko so prišli orožniki vojakom na pomoč, so Bolgari zbežali.

Preobrat na Ruskem. V vladnih krogih so mirni.

V vladnih krogih se trdno zanašajo, da se ne zgodi nič posebnega, ker so se dosedanja izredna sredstva izkazala nepotrebna. Splošno se sodi, da je kritični moment že minil. Sicer pa se mora tudi priznati, da vladu v izrednem stanju ni zakrivil takih neaktivnosti in nasilstva, kakor sta to delala Trepov in Durnovo. Dasi je v Peterburgu zbranih 25.000 vojakov, so vojaki za prebivalce skoraj popolnoma skriti. To je Stolypinova zasluga, ki je ukazal, da se sme orožje rabiti le v najskrajnejšem slučaju. V začetku je bil tudi zapovedal, da je vse bivše poslanice dume, ko se vrnejo iz Viborga, na meji zapreti. Ta svoj ukaz pa je zopet preklical.

Spremembe v ministrstvu.

Petrograd, 26. julija. Stolypin se že pogaja z nekaterimi liberalnimi možmi, da bi jih pridobil za svoje ministrstvo. Ker sta Samarin in Gučkov ponudbo odklonila, pogaja se sedaj z grofom Heydenom. Stahovićem in Šipovom. Minister zunanjih zadev Isvolski gotovo odstopi. Naslednik mu bo ali poslanik Sinoviev ali pa grof Benckendorf.

Politični štrajk.

Moskva, 26. julija. Kongres, ki je zboroval do dueva razpusta dume v Moskvi, in katerega se je udeležilo 489 odposlancev kmečkih, železničarskih, poštih, delavskih in vojaških organizacij, je sklenil rezolucijo, v kateri se grozi za slučaj, da vlada zabrani poziv dume na narod, da bodo vzdignili kmete in delavce v celi Rusiji, nadalje 36 gardnih in pešpolkov, ki so se pridružili svobodnemu gibanju. Nadalje napoveduje rezolucija, da se bo na razpust dume odgovorilo s splošnim političnim štrajkom, ki se po možnosti izvede mirno. Štrajk mora proglašiti za pogoj splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico brez razlike vere in narodnosti.

Nemiri na deželi.

Varšava, 26. julija. V Lublinu štrajkajo delavci plinarne. Celo mesto je v temi. — V Lodzu se je časopisom prepovedalo kaj pisati o delovanju poslanec dume, ker se sicer tiskarne zapro, sotrudniki pa arietajo. — V Borisovki je 3000 kmetov napadlo hišo policijskega mojstra in pošto. Obe poslopji so kmetje razdjali in oropali. Na pomoc so poklicane tri eskadrone dragoncev.

Bivši poslanci dume.

Moskva, 26. julija. Gubernatorjem se je naročilo, naj ne preganajo bivih poslancev dume, le zabranijo naj, da poslanci ne poročajo na shodi o svojem delovanju v dumi. — V finskem kopališču Terioki je zborovalo včeraj 100 članov stranke katedov. Shod se je izrekel proti revolucionarnemu gibanju, toda v Viborgu sprejeti sklepi se morajo izvršiti ter že sedaj vse storiti, da dobri stranka čimveč zastopnikov v novi dumi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. julija.

— Posebno izdajo našega lista smo pripredili danes zjutraj o zborovanju „Kat. pol. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, na katerem se je sklenila nezaupnica onim našim državnim poslancem, ki se zavzemajo za to, da se uzakoni ona skrajno krivična volilna reforma, ki pomenja smrtno obsodbo za koroške Slovence. Sklep celovškega zaupnega shoda je velevažna politična enuncijacija dalekosežnega pomena, ki bo brez dvoma vplivala na nadaljnji tok slovenske politike. Vsi oni, v katerih še tli le iskrica rodoljubnega čuvstva, se bodo morali ozirati na ta resni opomin iz tužnega našega Korotana ter zastaviti vse svoje sile, da ne postane zakonista volilna reforma, ki bi iz

kopala narodni grob koroškemu slovenstvu. Ob dvanajsti uri kličejo koroški Slovenci vse rodoljubne Slovence na pomoč, naj jih rešijo narodnega pogina, a kdo ve, ako bonašel ta obupni njih klic odmeva v zakrnjenih srčih tistih „slovenskih“ poslancev, ki so si vibili v glavo, da se mora izvesti vladna volilna reforma, in naj si je še tako krivična za slovenski narod?

— Dr. Šusteršič, izdajalec obmejnih Slovencev, — proti dr. Oblaku. V svojih člankih v „Slovencu“ Šusteršič s svojim psovjanjem in lažnjivimi argumenti šeprav dokazuje to, o čemer je danes prepričan ves intelligentni slovenski svet,

— namreč, da je v resnici e fijalstvo prodal in izdal obmejne predvsem pa koroške Slovence. Zdaj se zaletava v svojem članku v našega sotrudnika dr. Oblaku, čigar stvarni članki o koroških Slovencih in njihovem gibanju, kakor tudi o slovenskem planinstvu so našli zlasti tudi pri koroških Slovencih splošno priznanje in zanimanje. Dr. Šusteršič očita dr. Oblaku, da je le-ta pisal neresnico v našem listu, ker je trdil, da je „on (dr. Šusteršič) nalašč izročil zastopstvo koroških interesov dr. Ploju, ki jih je potem le mehko zagovarjal“... ter imenuje to zavraten napad na dr. Ploja. Pred vsem moramo konstatirati, da g. dr. Oblak tega nikdar ni pisal, — a tudi onemu, ki je to pisal, se ne bo težko zagovarjati proti Šusteršiču radi očitanja laži. Pa zakaj jaha ravno na tem stavku? To je jasno kot beli dan, — on bi rad zvrnil svojo velikansko krivido na dr. Ploja, ki naj se potem pere pred javnostjo. Quousque tandem? Dr. Ploj, z resnico na dan! Kdo laže? Laže dr. Šusteršič v svojih člankih; resničnosti očitanja, da je izdal koroške Slovence, Šusteršič ne bo nikdar ovrgel, kajti zgodovinska resnica je in ostane, da je Šusteršič prodal in izdal Nemcem najlepšo slovensko posest, slovenski Korotan, kateremu je izkopal zgodnji grob. Šusteršič laže, ko trdi, da so dobili koroški Slovenci novi volilni reformi en mandat, on laže, ko trdi, da je nova volilna reforma boljša za Slovence nego stará, in on zopet laže, da se je z vso vnuco potegoval za koroške Slovence. Edina resnica je, da nova volilna reforma koristi za zdaj edino le klerikalizmu na Slovenskem in specialno na Kranjskem in nikomur drugemu, da pa so vsled nje doživel velik politični bankerot obmejni Slovenci in z njimi vred celo Slovenstvo, predvsem pa Korošci, za katere pomenja nova reforma — smrt. To je zgodovinska resnica, nadredni izdajalec iz Ovijočeve hiše!!

— „Slovenčevi“ poštenjaki so se zadnji čas s posebno slastjo zalevali v naprednega drž. poslanca Gabrščka kakor v vse druge napredne drž. poslance. Posebno so pa pogradiči dejstvo, da je bil Gabršček izključen iz odseka za volilno reformo, ker je izostal zaporedoma od štirih sej. Da je bil Gabršček pri štirih sejah zaporedoma odsonen, je pa stvar tako-le: Prav živo se je zavzel v odseku za primorske dežele, da bi bile zastopane pravico v parlamentu potom volilne reforme. Ali kaj je doživel? Dr. Gregorčič, dr. Šusteršič in Čehi so se vdali Lahom, da so prodile v odseku pretirane laške zahteve ter dobijo Lahi na Koroškem toliko mandatov kolikor Slovenci. Tretjina bo imela enako število poslancev, kakor dve tretjini. Za tako sleparijo so se vdali „katoliški“ poslanci in Čehi! To je pač velikanski udarec za koroške Slovence. Gabršček je ostal s svojo pravico zahtevu osamljen, člani Šusteršičevega kluba z dr. Gregorčičem so naredili nečasten pakt z Lahi, in v odseku so glasovali slovenski prodanci za laške predloge. Kaj pa naj potem še dela goriški poslanec v odseku, ko je bil poslanec v tistih, da se potegne za koroške Slovence? Nič več nima tam opraviti, zato je storil le prav, da je odšel ter zapustil te lepe Šusteršiče in Kramare! Kaj naj jim hlapčuje in glasuje z njimi, kot ponjen štatist

potem, ko so prodali goriške Slovence?! — Sicer bi pa bilo pravico od „Slovenca“, da bi bil napadel z vso vhemenco poslanca viteza Vukovića, ki je bil iz narodno-gospodarskega odseka „ven vržen“, da govorimo s „Slovencem“. Vuković je izustal od treh sej po vrsti. Narodno-gospodarski odsek je pač važen in klerikalci vedno bijejo na gospodarsko stran, zakaj se ni zaletel „Slovenec“ tudi v Vukovića? Vuković je član „lepega“ kluba Šusteršičevega in člani tega kluba smejo delati, kar hočejo, vsaj „Slovenec“ jim vedno poje hvalo in slavo, pa naj še tako prodajajo koristi slovanske. O, so tiči ti katoliški pobožnjaki, ki vidijo v svojem političnem nasprotniku vse slabovo, v sebi samih pa vse dobro!

— Beljaška direkcija proti slovenskim uradnikom.

Beljaška direkcija državne železnice je uprizorila zadnji čas pravo gonjo proti slovenskim uradnikom. Organizirala se je v tem institutu tajna inkvizicija vse nemških uradnikov, ki ima nalogo zaveden slovenske uradnike odpraviti s Koroškega. Pod vplivom te inkvizicije so prestavljeni vsi odborniki društva „Drava“ v Trst z očitnim namenom, da ubijejo to mlado slovensko organizacijo, ki je eminentnega pomena za slovenstvo na Koroškem. Aroganca teh inkvizitorjev presegajo vse meje. Navadno se birokratje skrijejo za „službene ozire“; to premesečenje pa je očitna posledica narodnega prepranja omenjenih uradnikov, kar gospodje pri direkciji prav protostudošno priznavajo. Kakšne razmere vladajo tukaj, osvetljuje dejstvo, da se je že tri dni prej, predno se je ukrenila premestitev omenjenih uradnikov, govorilo ne le po mestu samem, ampak celo v Podkloštru, da bodo najgilnejši slovenski uradniki prestavljeni v Trst, ker morajo iti iz Beljaka... Tako se postopa s slovenskimi uradnikin slovenski zemlji! Uradniki (Nemci) iste direkcije mečejo slovenske uradnike iz gostil na cestó, toda nobene kazni ni za to. Nemški uradniki (a la Rösler) so agitatorji protidinastičnih društv, zasramujejo na političnih shodih slovenski narod in agitirajo za luternstvo, toda za vse to je slavna e. kr. direkcija slepa in gluha; a slovenske uradnike je premestila kazenskim potom samo zaradi tega, ker nočajo zatajiti svoje narodnosti in ker so odborniki društva, ki ima zgolj človekoljubne namene. Na to postopanje direkcije mora dati slovenska javnost odločen protest. Železniški uradniki so skoro edina opora Slovenstva med inteligenco na Koroškem, zato jih preganajo in zatirajo. Naša dolžnost pa je, da jih branimo; zakaj akojih pustimo v boju z nemško birokracijo osamljene, se nam bode vse uradništvo odtujilo. V tem slučaju se ne gre za osebe, ampak za princip: ali smo slovenski uradnik na Koroškem ohraniti narodno prepranje ali ne. Nemški poslanci stojijo kot en mož za vsakim nemškim agitatorjem. Tudi Slovenci moramo povedati odločno, da slovenskega uradnista na Koroškem ne pustimo zatirati.

— Gosp. Gregor Einspieler dosedaj župnik v Podkloštru, je imenovan za prosta velikovškega kapiteljna in ob enem za župnika v Tinjih kot naslednik Lovro Serajnika. Imenovan je odločen slovenski rodoljub in lastnik edinega slovenskega časnika „Mira“.

— Župnik — krivoprisežnik.

Obravnavata proti izjanskemu župniku dr. Mauringu, obtoženemu krivega pričevanja, se nadaljuje 25. avgusta.

— Iz politične službe. Deželni vladni kencipist Ignacij pl. Ruber je imenovan za okrajnega komisarja in deželni vladni kencipistni praktikant Rajmund Svetek pa za lež. vladnega kencipista.

— Umrl je danes ponoči gosp. Josip Šmuc, kantiner Šentpetrske vojašnice, star 55 let. Pogreb bo jutri ob 5. uri. G. Šmuc je bil jako prijubljen in zmanjšan.

— Učiteljski dobrtniki. „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ so darovali: „Učiteljsko tržiško sodnega okraja

čisti dohodek koncerta, ki ga je privredilo učiteljstvo tega okraja v Tržiču dne 16. junija pod spretnim vodstvom neumorno delavnega povevodje in učitelja g. Karla Mahkote v Tržiču, 345 K. Vivat sequens! Od koncertov, ki jih prireja učiteljstvo na korist „konvikta“, nima dobička samo „konvikt“, ampak tudi učiteljstvo pridobi silno veliko na ugledu, kar je danes posebne važnosti; zato prirejanje koncertov p. i. učiteljstvu iznova prav toplo priporočamo. G. Ivan Macher, ces. kr. gimn. profesor v Ljubljani 5 K; Svetovansko učiteljstvo, zbrano ob priliki slovesa svojega umirovljenega voditelja, g. Pelecona, dne 7. julija t. l. zložilo 9 K; g. Anton Brezovnik, nadučitelj v Št. Vidu pri Viču, pristojbeni izpravevalne komisije: 6 K 66 vin.; učiteljstvo ljubljanske okolice ob priliki okrajne učiteljske konference zložilo v spomin na slovo g. c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Vilibalda Zupančiča 21 K 85 vin.; učiteljstvo tržiškega sodnega okraja čisti dohodek koncerta v Radovljici, dne 7. julija 116 K 12 vin.; tvrdka Fran Ksav. Souvan v Ljubljani, v zmislu gospodarskega programa za drugo četrletje 45 K 24 vin.; tov. Fran Bračič, nadučitelj v Št. Vidu pri Planini, nabral ob priliki učiteljskega zborovanja v Kozjem, 10 K; trgovsko-obrtna registrirana zadruga v Gorici 200 kron pokroviteljne; koprski učiteljski predstavniki so poslali 120 K prebitka koncerta, ki so ga priredili v Gorici. Na željo darovalcev se vpiše zneselek na račun pokroviteljne goriške učiteljskega društva. Koncert se je zavrsil sijajno. Udeležila se ga je skoro vsa goriška inteligencija. Vrili priediteljem vse priznanje! Gosp. Josip Mayr, lekar v Ljubljani, 50 K. Živeli učiteljski dobrtniki in nasledniki! Bog plat!

je bilo pogledati dekleta, ki je bila vprašana opečena, ker je skoro zgorela vprašana obleka na nji. Vendar ja bila še toliko pri zavesti, da se je sklonila pokonci. Zavili so jo v rjuhe in položili v posteljo, kjer se je zvijala v grozni mukah. Poklicani zdravnik iz Skofje Loke, dr. Zakraješek, je vso obvezal in včeraj so jo prepeljali v tukajšnjo bolnico. Dekle bode umrlo brez dvoma, ker je več kot polovica kože na telesu ožgane. Sreča, da se istočasno ni še kdo drugi nahajal v kuhinji, ker bi vsak zgorel. Kositreno posodo za petrolej je popolnoma zmečkalo in jo vrglo v strop, kjer so videti lunkne. Čudno je, da ni dekleta na mestu ubilo. Detonacija je bila tako močna, da se je slišalo iz vasi na polje. Nesrečo si je dekleta samo nakopalo vsled skrajno nepremišljene dejanja: vlivati petrolej v ogenj. Take nesreče se dogajajo dan z dnevom in vendar se še dobe ljudje, ki tako brezskrbno polivajo petrolej v ogenj. Pozor tedaj vsi ti, ki imajo opraviti s kurjavo!

Prostovoljno gasilno društvo v Škoſiji Loka priredi v nedeljo 29. t. m. veliko slavnost v proslavo 30letnice svojega obstanka in blagoslovjenja "Gasilnega doma" s tem le sporedom: Zjutraj ob polu 7. uri sprejemanje došlih društev in gostov na kolodvoru in pri mestnih vhodih. Zatem sestanek na vrtu g. Ignacija Guzelja, odkoder se odkoraka v cerkev. Ob polu 9. zjutraj maša v župnijski cerkvi. Po maši slavnostni obhod po mestu k blagoslovjuju "Gasilnega doma". Ob polu 11. uri dopoldne občni zbor "Zaveze gasilnih društev" v prostorih deške ljudske šole. Ob 11. do 12. ure promenadni koncert na glavnem trgu. Ob 1. uri popoldne skupni obed v raznih gostilnah. Ob polu 3. uri popoldne vaja gasilnega društva škoſjeloškega s pripomočjo starološkega gasilnega društva. Ob 4. uri popoldne koncert domžalske godbe na vrtu g. Otona Guzelja. — Vstopnina h koncertu 50 h; uniformirani gasilci so vstopnine prosti. — Po koncertu prosta zabava. — Ker je 30letna doba za vsako društvo gotovo velikega pomena, želi naše društvo praznovati ta dan po možnosti sijajno ter prirediti dostojno slavnost, katero bi pohod bratih društev v prijateljev gasilstva gotovo najbolj povzdignil v njem sijaju. Odbor se bo potrudil čestite udeležnike v vsakem oziru zadovoljiti, zategadelj vabi slavna društva in prijatelje, da bi se v obilnem številu udeležili slavnosti.

Gorelo je v sredo v več krajih, tako v Dorfarjih, v Bukovem vrtu pri Škoſiji Loka in še drugod. Užgal je strela. V sredo je divjala strašna nevihta s točo okrog Škoſje Loke. Posebno so prizadeti kraji Sp. in Gor. Sevnica, Gornja vas, Rašeče, Sora. Toča je bilo kar na debelo.

Z Bledu se nam piše: Na novi železnici vlada babilonska zmešnjava. Za zgled navedemo za danes le en slučaj. Na postaji Bled dobite vozne listke s sledčim napisom: "Bled-Scheraunitz (mesto Žirovica), III. třida (razred) rychlik (brzovlak)." — Torej tu imate mešanico treh jezikov, slovenskega, češkega in nemškega. Pozivljamo slavno železniško ravnateljstvo v Trstu, da naj preskrbi, da bo dobil slovenski jezik primernega mesta na voznih listkih.

Češki in slovenski kurzi na Bledu. Tehnik Ivan Rus otvoril drugi teden za Slovence pouk češčine in za Čehe pouk slovenščine. Kdor se želi udeleževati teh kurzov, naj se zglaši pri gdč. Mici Peterneleovi ali pri tehniku Rusu. Poučevalo se bodo vsak jezik po štiri ure na teden.

Veselica idrijskega Sokola, ki se je vršila minilo nedeljo na posestvu br. Jana Grudna na Jelčinem vrhu, je uspela v vsakem oziru najlepše. K veselicu je došlo toliko ljudstva, kakov že dolgo ne. Obširni vrt je bil do zadnjega kotička zaseden, napolnjeni so bili tudi vsi drugi gostilniški prostori, a mnogo občinstva je odšlo, ker ni doblilo prostora. Na travniku in na rakah pa je precejšnja množica pričakovala javne telovadbe. Veselico so počastili z obilo udeležbo vrlžirovci, med temi župan br. Anton Kopač, 11 tamošnjih Sokolov v uniformi, dekleta v narodnih nošah. Idrijska narodna dekleta so obdarile brate žirovske Sokole s šopki. Ko je prikoralak "Sokol" v lepi četji z stavbo in godbo na čelu na veselici prostor, je takoj zavladalo tu najživnejše življenje, k čemur je seve največ prišlovedlo godbeno društvo z lepimi koncertnimi točkami in nemornim sviranjem z plies. Obilo veselja je napravil mladini srečolov s šaljivimi dobitki. Ob 5. uri se je pričela javna telovadba. Nastopil je najprvo naračaj ter izvajal 4 vaje s praporci tako dobro, da se bolje ni moglo pričakovati od tako malih dečkov. Za tem je nastopilo 35 telovadcev (26 idrijskih in 9 žirovskih) k zagrebškim prostim vajam, kojim sta

predvodila brata Fr. Krčnik iz Idrije in Iv. Kavčič iz Žirov. Izvedba prostih vaj je bila dobra, le nekoliko več živahnosti in strunnosti bi si želili. Pohvaliti je pa brate telovadce iz Žirov, ki so imeli le jedno skušnjo z godbo, a vendar niso zastajali za idrijskimi Šokoli. Pri orodni telovadbi, ki je sledila prostim vajam, je bilo opaziti, da se tudi ta telovadna stroka v idrijskem Šokolu skrbno goji. Telovadili so idrijski telovaci v treh vrstah in sicer na drogu, mizi in skok v višino, žirovski pa na bradljiv. Dasi obstojejo žirovski odsek komaj nad pol leta, so vendar še izvajali telovadci na bradljiv težje vaje povsem sigurno. Tolik napredek je mogoč pač samo pri telovadcih, ki so že od narave obdarovani z močnim mišičevjem. In žirovski Šokoli so bili vseskoz krepki in lepih postav! Najlepša točka javne telovadbe pa so bile vaje s kiji, ki jih je prav dobro izvajalo ob godbi deset idrijskih telovadcev. Te vaje izvajali bodo letos češki, hrvatski in slovenski Šokoli na vsesokolskem zletu v Zagrebu. Pri zadnji točki so telovadili štirje vadiči idrijskega Šokola na bradljiv, ki so težke vaje izvajali precizno in elegantno ter dokazali, koliko se da doseči z neuromornim delom. Vse telovadne točke je mnogobrojno navzoč občinstvo burno aklamovalo. Po telovadbi se je na vrtu prekinjena zabava nadaljevala in le prehitro došla 9. ura zvečer, ko je bilo treba zapustiti veselčeni prostor. Iskreno so se poslovili žirovski in idrijski Šokoli v nadi, da se 5. pr. meseca vidijo zopet v Žireh. Upamo, da bodo idrijski Šokoli in sicer družno narodno občinstvo idrijsko takrat dostopno vrnili Žirovem obisk. Na zdar!

Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda po Štajerskem se začele zadnji čas prav živahnogibati in delovati. Pričakujemo, da se naše kranjske, med katerimi jih mnogo že prav grdo spi, vendar enkrat prebude, ker je sramota, da se ne ganejo prav nič in so suha veja na živem narodnem drevesu!

Solske sestre v Celju. Prejeli smo in priobčujemo ta-le popravek: V smislu § 19. tisk. zak. prosi podpisano ravnateljstvo, da sprejmete sledete popravek z ozirom na Vaše poročilo "Solske sestre v Celju" v št. 157. Vašega lista z dne 12. julija t. l.: 1. Ni res, da "je koncem šolskega leta sestrám nakrat padlo v glavo, da bi bilo dobro izročiti katehetu, ki poučuje na njih zavodu, malo darilice"; res pa je, da so to sklenile učenke same brez vedenosti solskega sestra. 2. Ni res, da "so zapovedale kratko in malo učenkam šestega razreda, naj kupijo za gospoda katehetu draga darilo"; res pa je, da so dovolile učenkam, ko so zvedele o njihovem sklepku, dar kupiti le pod tem pogojem, da od staršev ne zahtevajo v ta namen nikakega denarja. 3. Ni res, da "so ubogi starši morali v žep in dati trdo prisluženi denar"; res pa je, da so učenke kupile dar s svojim prihranjenjem denarjem. Z oddišnim spoštovanjem. Ravnateljstvo zasebne dekliske šole šolskih sester v Celju, dne 17. julija 1906. S. M. Bedikta Zupančič, učiteljica 6. razreda. — K tem "popravku" pripominjamo, da je toliko vreden, kakor vsi drugi popravki po § 19. tisk. zak., ki jih skuje zloglasno, pod vodstvom malega Lampeta stojče "popravarsko društvo". Da se bo pa vedelo, koliko so vredni ti popravki, povemo, da se je na dotično našo notico pričela takoj drugi dan preiskava in da se je učenkam vrnili ves denar, ki so ga po ukazu šolskih sester morale nabratiti za darilo katehetu.

Ptujski "Štajerc" obsojen. Ptujski nemškutci so se zaleteli enkrat v dr. Brejca v Celovcu in mu očitali neke nepostavnosti. Ker listni hotel sprejeti popravka, je bil njegov odgovorni urednik obsojen na 20 K globe ali 48 ur zapora.

Dve deklici sta utonili včeraj v vodi Velki blizu Š. Lenarta v Slov. Goricah. Utonili sta Pavla Dimnek in 15letna Ana Pogačnik.

Kaznjenc ubežal v predor. Včeraj zjutraj je v lajttersberškem predoru pri Mariboru skočil iz vlaka odgnane 32letni Andrej Dervenšek iz Doline pri Ptaju. Prestal je ravnakar 13 mesečno kazen in so ga mislili v njegovi občini postaviti pod policijsko nadzorstvo. Dervenšek se pri skoku menda ni poškodoval in se mu je beg posrečil.

4 prste je odtrgala mladina viničarju Francu Šuleku v Pušincih pri Ljutomeru. Stroj mu je tudi ostalo roko precej razmesaril. Ponesrečeno je oče devetih neprekrbljenih otrok.

Nesreča pri vožnji. Ko je pretekli teden 18letni Ivan Bohorič iz Drstrena v brežiškem okraju peljal voz desek na sevnški kolodvor, sta zapeljala konja voz nekotliko na stran. Bohorič je hotel spraviti voz nazaj v tir, pri tem se je

pa ta prevrnil in pokopal pod seboj mladeniča, da je bil na mestu mrtev.

Umrl je v Beljaku tudi po Kranjskem znani veletržec Karel Fürst 76 let star.

Dezertiral je pri vajah v Glinji na Koroskem pešec 17. pešpolka Josip Orehek. Pridružil se je neki ciganski družbi. Zasledujejo ga, a ga doslej še niso mogli dobiti. Pobrisal je skoraj gotovo na Kranjsko. Vzrok bega je lahkomiselnost.

Nesrečna gugalica. V Št. Petru pri Celovcu sta se na gugalico šli zabavat 31letna kuharica Ana Stammja in 21letna Terezija Vernek. Obema je prišlo slabo. Prva se je takoj zgrudila in na mestu umrla, druga je pa izdihnila čez par ur.

Umor otroka. V nedeljo so našli na kranjsko - primorski meji pri Dolenju, okraj Ilirska Bistrica, v vodi truplo novorjenca, ki je bil jako krepko razvit.

Prostovoljno gasilno društvo v Opatiji je imelo svoj letni občni zbor v nedeljo 22. julija predpoldne. V tem gasilnem društvu veje, če tudi je večina članov Slovencev in Hrvatov, čisto nemški veter. To se vidi pri vsaki prički, kjer društvo nastopi, in to se vidi tudi pri vsaki seji in to se je videlo tudi pri letosnjem občnem zborovanju. Slovenci in Hrvati nimajo nikakih pravic; ne volijo se v odbor, niti se smejijo posluževati svojega jezika v društvu. Ko je bil g. Franjo Doberlet ml. predsednik tega društva, je bilo vsaj toliko bolje, da ni bilo potreba mnoštvo pri vsaki priliki krulti in se pozdravljati s "Heil". Sedaj pa, odkar je predsednik Ivan Fenzl, uradnik pri kranjski stavbeni družbi, gre pa vse drugače. Ta hoče namreč, da Slovenci in Hrvati ostanejo v ozadju, a na krmilu naj bodo samo Nemci, katerim je pravi smisel društva kakor predsedniku najzadnja briga. Največ jim je do časti in do šopirenja. A g. Fenzl kot predsednik in gospoda članji nemškega duha naj si zapomnijo, da to društvo ni za to tu, da bi gojilo nemško politiko. Ta nemška politika bi kmalu kaj vžgala, a društvo se ne podpira, da bi vžigalo, ampak gasilo. Slovencem in Hrvatom, članom tega društva, pa polagamo na srce, da odločno zahtevajo od predsednika, da jim vsako stvar pri zborovanjih in drugih prilikah razloži tudi po slovensko in hrvaško, a ne da vzdigate roke, ne da bi razumeli, za kaj gre. Na ta način ste vstali vedno tisti, ki pri požarih delajo, a gospoda s požlačenimi sekircicami vam bodo pa vedno le zapovedovali. Če vas bodo pa še nadalje zapostavljali, se pa obrnite samo na poedinne osebe v Opatiji ali na Voloskem, pa bodo že te naredile, da bodo tudi vaša beseda nekajliko v tem vsenemškem društву veljala.

Tuji v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1905 do 18. julija 1906 23.065 oseb, od 12. julija do 18. julija jih je prišlo 661, a 18. julija je bilo v Opatiji nastanjene 2077 oseb.

Nagla smrt. V Trstu je na cesti padla na tla 31letna Josipina Kralj iz Trebiča in bila na mestu mrta.

Vlom. Neznan tat je vlomil v Škednu pri Trstu pri Mariji Miklavčev v stanovanje in ji odnesel vrednostnih reči za 315 K.

Prijet tat. 23letni pek Alojzij A. Damčič iz Komna je ukradel v Trstu paznku Dominiku Zorzonu uro, verižico in nekaj denarja. Ko je spravljal plen pod nekim kamnom, so ga prijeli in izročili redarjem.

Hud žandar. Na sv. Petru in Pavlu dan se je v Trstu začel 44letni penzioniran orožniški stražmešter Jožef Kiger v neki kavarji pričakovali z natakarjem pri plačevanju. Kiger je bil ves divji in bil s palico okrog sebe, da je udaril po glavi 35letnega Franca Brunella, ki je sedel pri sosedni mizi. Brunello je dobil tak udarec, da je hiral in hiral, dokler ni te dni umrl. Kigerja so aretovali.

Nesreča na železnici. Blizu Karlovca je na reški progi padel z vlaka, ki je bil v najhujšem diru, sprevidnik Milošević. Z nogo je prišel pod kolesa, ki so mu jo odtrgala. Tudi drugače je dobil Milošević veliko ran.

Če si človek brke obrije. Kiparski pomočnik Josip Ferrari v Zagrebu je star 29 let in je imel do zadnjih jako bujne brke, ki mu niso na obeh straneh enako rastle. To je v se zaljubljenega fanta jezilo in dal si jih je obriti, nakar je šel popivat. Veselo je pripovedoval gostilničarju in nekemu gostu, kako lepe brke mu bodo zdaj zrastle in da jih bo strogo kontroliral, da bodo na obeh straneh enako dolge. Gostilničar in gost njevsta pa Ferrariju očitala nespametnost, da si je dal obraz tako skvariti, govorila toliko časa o kratkovidnosti njegovih, da se je kiparski pomočnik ljuto razjezel. Sprva je metal v nasprotnika psovke in priimke in ker sta ga še nadalje špikala, pogra-

bil za vrček in ga butnil v gostilničarja. Pričel se je pravcati boj, vrčki in kozarci so leteli na vse strani, konec je bil pa ta, da je moral Ferrari z glavo polno bul in ran oditi v bolnico, kjer ga bodo par dni lečili, potem si ga bode paše sodišče privočilo za razbite kozarce in vrčke.

Glas iz občinstva. Piše se nam: Lastnik svojedobno slovenske tvrdke Josip Kolar, znani nemški zgrizenec Worm menda meni, da je Mestni trg dirkališče, ki je načašč pravljeno zanj, da na njem preizkuša svoja motorna kolesa. Več dni zapored skoro ves ljubi dragi dan se vozi z motorji z v elikim hrušom in kričnem semterja po trgu, da žebole ušesa vse, ki stanujejo ali so zaposleni na Mestnem trgu. Da ovira tudi promet, nam pač ni treba še posebe načlaha. Policija tega seveda ne vidi in se čisto nič ne zmeni za počenjanje Worma, da bo le-ta končno res misil, da mu je v Ljubljani zato, ker je nemški zgrizenec, dovoljeno vse. Nademo, da bo mestna policija sedaj, ko smo jo opozorili, storila svojo dolžnost in opozorila Worma na to, da Mestni trg ni njegovo dirkališče, še manj pa njegova preizkuševalnica. Slovensko občinstvo pa posebno opozarjam na tega Worma, ki je v času volitev v trgovsko in obrtno zbornico kot nemškarski agitator letal od prodajalne do prodajalne ter nabiral glasovnice za nemške kandidate. Dasi je zgrizen nemškarski, vendar mu slovenski denar prav dobro diši, zato še vedno previdno skriva svojo obrto pod slovensko tvrdko Josipa Kolarja, da bi s tem premotil zavedne Slovence in jih zvabil k sebi! Pozor torej Slovenci pred to tvrdko!

Eksplozija v vojaški shrambi smodnika. Danes dopoldne ob enajstih je divjala nad Ljubljano in okoli silna nevihta. Nad obzorjem so viseli črni, gromonosni oblaki, iz katerih so neprestano švige strelle. Okoli polu dvanaesture se je slišalo, da je strela udarila nekam v obližji Ljubljane. Skoro na to so se jeli dvigati oblaki in popoldne se je že zjasnilo nebo. Ob polu dveh je pa nakrat počil dvakrat top na Gradu in čuvaj je naznani s stražnega stolpa, da gori v vojaški shrambi smodnika na Savskem polju blizu artiljerijske vojašnice. Shrela je namreč dopoldne vdarila v oni del smodnišnice, kjer vojaki pripravljajo muničijo. Nastal je ogenj, ki ga vojaki vkljub največjemu naporu niso mogli pogasiti. Ko so videli, da je ves njenih trud breuspen, so zapustili shrambo in zbežali skupno s kantinerjem, ki biva v sosedni hišici, dobro vedo, da se preje ali sleje moravneti v shrambi smodnik in eksplodirati. In res ob 3/4 popoldne je sfrčal del poslopja med strahovitim pokom v zrak. Po zraku je letelo kamenje in velikanski kosi zida, ki so se dvigali v zrak v mogočnem več sto metrov visokem stebru dima. V sosedni kantinerjevi hiši so bila razbita vsa okna in sploh vse, kar je premično. Ako bi pravčasno ne ubežali ljudje, bi bili vsi postali žrtev katastrofe. V smodnišnici se je vnele 1000 kg smodnika in nekaj ekrazita. K smodnišnici ne sme nikdo, ker se je še bati nadaljnih eksplozij. Vojaščvo je zaprlo pot pri artiljerijski vojašnici. "Ognjegasno in reševalno društvo" se je takoj odpeljalo proti kraju nesreče, a je moralost ostati pred artiljerijsko vojašnico, kjer stražo vojaščvo pot proti smodnišnici, kamor ne pusti nikogar, boječ se še nadaljniki eksplozij. Pred vojašnicijo je zbrana silna lmožica ljudstva, ki s strahom gleda proti smodnišnici in pričakuje nadaljnih dogodkov. Vse vojaščvo v Ljubljani je alarmirano. Do polustirih se še ni primerila nobena nadaljnja eksplozija, s čimer pa ni rečeno, da bi b

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 26. julija 1906.

Naložbeni papirji.	Denar.	Blago
4% majska renta . . .	99.60	99.80
4% srebrna renta . . .	99.45	99.65
4% avstr. kronska renta . . .	99.60	99.80
4% zlata . . .	117.90	118.10
4% ogrska kronska renta . . .	98.80	95—
4% zlata . . .	113.05	113.25
4% posojilo dež. Kranjske . . .	99.15	100.15
4% posojilo mesta Spilej . . .	100.50	101.50
4% Zadarska . . .	99.70	100.70
4% bos.-herc. železniške posojilo . . .	100.80	101.30
4% češka dež. banka k. o. . .	99.50	100.30
4% ž. o. . .	100.35	101.85
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	100.10	101.10
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr. . .	105—	106—
4% zast. pisma Innerst. hranilnice . . .	100.20	106.70
4% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice . . .	100—	100.20
4% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100—	100.40
4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. . .	100—	101—
4% obl. češke ind. banke . . .	100.50	101.50
Poreč . . .	99.90	100—
4% prior. dolnješki žel. . .	99.50	100—
3% prior. juž. žel. kup. 1/3 . . .	320—	322—
4% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100.40	101.40
Srečke . . .	217—	225—
Srečke od l. 1860/1 . . .	279.25	281.25
od l. 1864 . . .	154.60	156.60
tizske . . .	286—	293—
zem. kred. I. emisije II. . .	287—	294—
ogrskie hip. banke . . .	258—	267—
srbske à frs. 100-turške . . .	97—	104—
Basilika srečke . . .	163.50	164.50
Kreditne . . .	22—	24—
Inomoške . . .	462—	473.50
Krakovske . . .	79—	8—
Ljubljanske . . .	85—	92—
Avstr. rdeč. križa . . .	56—	61.50
Ogr. . .	48.90	50.90
Rudolfove . . .	29.75	31.75
Salcburške . . .	58—	63—
Dunajsko kom. . .	72—	80—
Delnice . . .	511—	521—
Južne železnice . . .	166.50	167.50
Državne železnice . . .	670—	671—
Avstr.-ogrskie bančne deln. . .	1717—	1727—
Avstr. kreditne banke . . .	667.25	668.25
Zivnostenske . . .	806.50	87.50
Premogokop v Mostu (Brück) . . .	242—	243—
Alpinske montane . . .	694—	698—
Rima-Murányi . . .	572.90	573.90
Tribolješke prem. družbe . . .	2725—	2735—
Avstr. orložne tovr. družbe . . .	568—	569—
Ceške sladkorne družbe . . .	269.50	271—
Vajenci . . .	578—	581.50
Češke žel. ind. dr. . .	135—	137—
Vajente . . .	11.34	11.88
C. kr. cekin . . .	19.12	19.14
20 franki . . .	23.45	23.53
20 marke . . .	23.96	24.04
Sovereigns . . .	117.32	117.52
Marke . . .	95.50	95.65
Laški bankovci . . .	249—	250—
Rubli . . .	4.84	5—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 27. julija 1906.

Termin.

Pšenica za oktober . . .	za	50 kg	K 7.47
Rž . . .	oktober . . .	50 . . .	6.37
Koruza . . .	avgust . . .	50 . . .	6.29
Oves . . .	maj za 1. 1907 . . .	50 . . .	5.35
Efektiv.	oktober . . .	50 . . .	6.47

Neizpremenjeno.

Potrtim srcem naznanjam vsem sorodnikom, priateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, odnosno oče, brat, stric svak in zet, gospod

Josip Šmuc

kantiner, lastnik c. in kr. vojne in jubilejske kolajne ter zasluznega križa za moštvo II. reda

danes ob 2/4. urij zjutraj, po dolgotrajni, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 55. letu njega starosti mirno v Gospodu zaspal

Truplo predragega rajnega se bode v soboto, dne 28. julija ob 5. uri popoldne slovensko blagoslovilo in prepeljalo iz deželne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v molitev in drag spomin.

V Ljubljani, 27. julija 1906.

2730 Žalujoci ostali.

Zahvala.

Za obile izkaze sočutja povodom bolezni in smrti naše iskreno ljubljene soproge, oziroma matere in sestre, gospe

Karoline Nagodetove

kakor tudi za obilno udeležbo pri njenem pogrebu izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo.

V Idriji, dne 26. julija 1906.

2728 Žalujoci ostali.

Zahvala.

Za vse obile dokaze iskrenega sočutja ob nemosteni izgubi našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, strica in nečaka, gospoda

Frana Kržeta

črkostavca

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo.

Posebej se še zahvaljujemo za udeležbo pri pogrebu in za darovane krasne vence: slav. vodstvu "Katol. tiskovnega društva", slav. društvu tiskarjev, gg. kolegom pokojnika iz Katol. tiskarne, sl. društvu "Sokol", slav. pevskemu društvu "Ljubljana", poslednjemu tudi za ganljivo nagrobeno petje in sl. klubu "Jednota". Nadalje se še zahvaljujemo vsem ostalim darovalcem krasnih vencev, kakor tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem in sponem vsem, ki so kakorkoli izkazali pokojniku zadnjico čast.

V Ljubljani, 26. julija 1906.

Globoko žalujoča rodbina.

Učitelj češčine

se išče.

Ponudbe s pogoji na upr. "Slov. Naroda" pod "Češčina". 2715—1

Trgovski pomočnik

se sprejme v špecerijsko trgovino

A. Šarabon v Ljubljani.

2682—2

1 steklenica z vsebino 1 kg stane 1 K 50 h
1 steklenica z vsebino 1/2 kg stane " 90 h.
(Poštni zabol 3 kg netto stane 5 K 60 h, franko zabol in poštnina.) 3731 36

Razposilja se tudi v sodih po 10, 20 in 40 kg.

Vnana naročila po povzetju.

Pekarijo

oddala v najem pod zelo ugodnimi pogoji

T. MLEKUŽ v Starem trgu pri Rakeku.

2725 1

Lokal s skladiščem

pripraven za vsako trgovino ali obrt v

Šelenburgovih ulicah

se takej oddala za leto najemščino 490 K.

Poizve se v upravnitvnu "Slov. Naroda". 2716 1

Spretni mizarji

dobe dobrega, trajnega opravila.

Sprejmo se tudi

vajenci.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani, Hilšerjeve ulice 5.

2711—1

Aviso.

Za potrebščino c. in kr. vojaških oskrbovališč 3. voja

se bo po trgovskem običaju nakupovalo in sicer:

dne 25. julija 1906

za oskrbovališče v Mariboru, dalje za podružni skladisci v Celju in Ptuju 3910, oz. 956 in 1094 kubičnih metrov trdih drva;

dne 23. julija 1906

za oskrbovališče v Celovcu 1000 kubičnih metrov mehkih drva;

dne 27. julija 1906

za oskrbovališče v Gorici 2815 kubičnih metrov trdih drva;

dne 30. julija 1906

za oskrbovališče v Ljubljani 1691 kubičnih metrov trdih drva;

dne 31. julija 1906

za oskrbovališče v Trstu 5357 kubičnih metrov trdih drva.

Kolkovane prodajne ponudbe morajo gori navedene dni najpoznejne do 10. ure dopoldne dospeti pri dotičnih oskrbovališčih.

Natančne pogoje obsegata razglas in ustančni zvezek, ki sta na ogled pri imenovanih oskrbovališčih, kjer se tudi dobivata brezplačno.

V Ljubljani, 10. julija 1906.

Za „Mariage“

leži pismo pošte restante.

K. zh. Štajersko.

2668—3

Prodajalna

z delikatesami, dobro idoča, na lepem

prostoru se proti takojšnjemu plačilu

ceno odda. — Več pove I. POŽEN,

Cojzova cesta št. 1